

Victor ȚVIRCUN

FILE DIN ISTORIA NEAMULUI BANTĂȘ STABILITI ÎN IMPERIUL RUS

Rezumat

File din istoria neamului Bantăș stabiliți în Imperiul Rus

Studiul de față constituie o tentativă temerară de a elucida o problemă mai puțin studiată în știința istorică contemporană – restabilirea și analiza arborelui genealogic al neamului Bantăș din cadrul nobilimii ruse. În baza unor materiale noi din arhive, a publicațiilor de documente, precum și a unor studii speciale, autorul încearcă să suplinească lacunele și să excludă incoerențele care se mai întâlnesc în publicații dedicate problemei date. Totodată, pentru prima dată, s-a făcut o încercare de a prezenta ponderea și contribuția reprezentanților familiei Bantăș atât în istoria Imperiului Rus, cât și în relațiile acestui stat cu Țara Moldovei.

Cuvinte-cheie: neamul Bantăș, Dimitrie Cantemir, Petru cel Mare, secolul al XVIII-lea, Țara Moldovei, Imperiul Rus, genealogie, nobilime.

Резюме

Страницы истории рода Бантышей в составе российского дворянства

В настоящей публикации представлены результаты многолетних исследований автора по истории рода Бантышей в составе российского дворянства. На основе многочисленных архивных материалов, опубликованных документов и научных публикаций впервые воссоздано и представлено научному сообществу генеалогическое древо российской ветви рода Бантышей. Проведенное исследование дает возможность исправить имеющиеся неточности, относящиеся к биографии ряда представителей этого рода, и заполнить имеющиеся лакуны. Вместе с тем, впервые предпринята попытка осветить роль и место представителей рода Бантышей в истории Российской империи и Молдавского княжества.

Ключевые слова: род Бантышей, Дмитрий Кантемир, Петр I, XVIII столетие, Молдавское княжество, Российская империя, дворянство, генеалогическое древо.

Summary

Pages from the history of the Bantăș lineage within the Russian nobility

The main objective of this study is the attempt to shed light on a little researched matter in the contemporary historical science – the restoration and analysis of the genealogical tree of the Bantăș lineage within the Russian nobility. Based on a few newly discovered archival documents, as well as on the publication of documents and spe-

cial studies, the author endeavours to fill in the gaps and eliminate the inconsistencies that are encountered in the publications dedicated to the Bantăș family. It is for the first time that an attempt was made to present the weight and contribution of the representatives of the Bantas family both in the history of the Russian Empire and in the relations of this state with the Land of Moldavia.

Key words: Bantăș lineage, Dimitrie Cantemir, Peter the Great, XVIII century, Land of Moldavia, Russian Empire, genealogy, nobility.

Pe parcursul secolului al XX-lea și celui curent, cercetările din domeniul genealogiei, mai ales ale familiilor moldovenești din cadrul nobilimii ruse, au ajuns în centrul atenției mai multor istorici din România, Republica Moldova și Rusia. Ca rezultat al interesului sporit, au fost publicate și puse în larg circuit academic numeroase articole și monografii științifice dedicate diferitor familii de nobili și reprezentanților acestora [1-10; 12-15; 17, 20, 21]. Totodată, o bună parte a familiilor boierești din Țara Moldovei nu au fost reflectate în studiile nominalizate. De regulă, preocupările cercetătorilor se referă la cei care au emigrat din țară și au fondat dinastii nobiliare în afara hotarelor Moldovei, mai ales în Sfântul Imperiu Roman, Rzeczpospolita și Imperiul Rus.

În cazul familiilor moldovenești ale nobilimii ruse, neamul Bantăș ocupă un loc deosebit. Apariția primilor reprezentanți ai acestei dinastii în Rusia este legată de nereușita campanie militară a lui Petru I de la Prut (1711), înfrângerea forțelor militare comune moldo-ruse de către numeroasa oaste turco-tătară sub conducerea lui Mehmed Baltagi pașa, mare vizir al Porții Otomane, și retragerea lui D. Cantemir împreună cu suita și susținătorii săi în Rusia. Printre apropiații domnului Moldovei care au emigrat din țară se afla și căpitanul Grigore Bantăș, vărul lui D. Cantemir [18]¹. În anul 1712 el, împreună cu alți boieri moldoveni de rangul 3, conform deciziei țarului, a primit în proprietate 12 gospodării țărănești în satul Novomlinskoe, regiunea Iziium [20, c. 169]. Tot lui îi aparținea și satul Fedotkovo din uezdul Viazma, procurat de la principesa Sofia Grigorievna Dolgorukova [18, f. 104-105]. De la el pornește primul arbore genealogic al familiei Bantăș în Rusia, care a existat până în anul 1748, atunci când căpitanul Grigore s-a stins din viață [18, f. 105]². Fiind holtei, el a lăsat, prin testament, toată averea sa verei sale Maria Cantemir [6].

Al doilea și al treilea arbore al familiei Bantăș în cadrul nobilimii ruse au fost întemeiate în anul 1717. Anume în acest timp, la invitația lui Dimitrie Cantemir, în Rusia din Moldova au emigrat vărul lui – Vasili [18, f. 104] și cumnata Sofia cu feciorul Nicolai [18, f. 101-102]³.

Vasili Bantăș a pus temelia celui mai longeviv arbore a neamului Bantăș din Imperiul Rus. Ca urmare a căsătoriei lui cu Ecaterina, fiica lui Antiohie Jora [18, f. 101-102]⁴, un alt emigrant din Moldova, s-a născut un fecior, botezat cu numele Vasili [18, f. 101-102]⁵. În anul 1755 el a fost înscris în serviciul militar în cadrul Regimentului Moldovenesc de Husari, cu care a participat în campaniile și acțiunile militare din timpul războiului de 7 ani. A fost participant activ în luptele împotriva cavaleriei ușoare prusace a regelui Fridrih al II-lea. Era printre cei care au cucerit capitala Prusiei, or. Berlin, în 1760 [18, f. 113].

În timpul primului război ruso-turc din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, fiind în grad de secund-maior în regimentul de husari din Harkov, a participat în mai multe bătălii și acțiuni militare împotriva turcilor la cetățile Hotin și Cameneț, precum și lângă localitatea Lipcani [18, f. 113 și verso]. După demobilizarea din rândurile armatei, s-a angajat în serviciul civil, fiind numit guvernator al orașului Bahmut, ulterior avansat în rang de consilier de stat [18, f. 16 și verso]⁶.

Căsătorindu-se cu Sofia Arzamașeva, V. Bantăș a avut de la ea 7 copii: trei feciori – Antioh, Vasilie și Fiodor, și patru fete – Alefina, Glafira, Glafira și Anna [22]. Vasilie Bantăș junior a intrat în serviciul militar în anul 1798, în regimentul de artilerie al generalului-locotenent Marchel. A fost participant activ în diferite războaie și campanii militare din primul sfert al secolului al XIX-lea – cu Turcia și Franța. Pentru vitejia manifestată în luptele împotriva turcilor, la cucerirea cetăților Macin și Silistra a fost decorat cu ordinea Sf. Anna, clasa a 4-a și Sf. Vladimir, clasa a 4-a. În anul 1810 a fost decorat cu spada de aur cu inscripția „Pentru vitejie” [18, f. 121 și verso]. Conform dosarului personal, alături de limba rusă, poseda germana și franceza. Cunoștea bine arta fortificației și artileria. S-a retras din armată în rang de colonel-locotenent de artilerie [18, f. 101-102]. A fost holtei.

Fiodor Bantăș a început cariera sa militară în anul 1809, în rang de porucic în brigada nr. 7 de artilerie, după care la 4 februarie 1816 a fost transferat în brigada nr. 1 de artilerie de gardă. Participant activ la diferite războaie și campanii militare din primul sfert al secolului al XIX-lea – cu Turcia și Franța. S-a demobilizat din rândurile armatei în anul 1819, în rang de porucic de gardă, ce a fost egal cu rangul de maior în armată [18, f. 122 și verso]. A fost căsătorit cu Anna Merțalova, de la care a avut un fecior Alecsandru [18, f. 101-102] și două fiice, Sofia⁷ și Nadejda [18, f. 101-102]⁸.

Alecsandru a obținut studii începătoare la Izium, în casa părintească. Apoi, având protecția profesorului I. Malinovski, bun prieten al familiei, el a fost admis la studii în vestitul Liceu din Țarskoe Selo, pe care cu câteva decenii în urmă l-a absolvit geniul poeziei ruse Aleksandr Pușkin [23]⁹. După terminarea liceului și neîndelungata slujbă în serviciul militar, unde a ajuns la rang de porucic, A. Bantăș a revenit acasă, dedicându-și viața activității de gospodărie și dezvoltării sistemului de învățământ profesional.

În anul 1768, în regiunea Torsk, el a întemeiat satul Vesioloe, care ulterior a fost redenumit în Prelestnoe. Tot aici, la inițiativa și cu sprijinul financiar al lui Alecsandru, a fost deschisă școala profesională de doi ani unde se pregăteau muncitori calificați pentru uzinele și fabricile din gubernia Ekaterinoslav. Pe banii lui A. Bantăș au fost construite 7 clădiri de piatră pentru clasele de studii, precum și pentru ateliere de pregătire a strungarilor, lăcătușilor, tâmplarilor și fierarilor. Școala dispunea de o bogată bibliotecă tehnică cu diferite materiale didactice (a ars în timpul revoluției din anul 1917).

Printre lecțiile care se predau elevilor școlii, alături de limbă și Sfântul Testament, au fost și obiecte speciale – mecanica, termodinamica, tehnologia prelucrării lemnului și metalului, desenul liniar etc. [24]. La lecțiile practice elevii, cu ajutorul microscopului, studiau structura lemnului. Trei zile în săptămână, sub supravegherea profesorului, se făceau lecții de gimnastică.

Profesorilor le era destinat un bloc aparte. Fiecare apartament avea două camere mobilate cu bucatărie și depozit. Pe lângă școală a fost și un parc cu o bogată colecție de pomi fructiferi – pruni, vișini, meri, peri etc. În livadă se cultivau flori, coacăzi, zmeuri și agriși. Tot aici să afla și prisaca școlii. Merită de menționat că toate lucrările de îngrijire a parcului și livezii au fost îndeplinite exclusiv de elevi.

La sfârșitul studiilor fiecare absolvent primea din partea lui A. Bantăș cadou – o evanghelie și un ceas de buzunar. Eminenții, pe lângă acest cadou, mai primeau în dar un set de cărți tehnice [24].

Alecsandru Bantăș a avut doi feciori – Vasili [25] și Fiodor [26]. Cel mai în vârstă a făcut studii preuniversitare după graniță, apoi și-a continuat studiile la Universitatea Tehnică din Riga, obținând specialitatea de inginer-chimist. Și-a dedicat viața activității în domeniul agriculturii și serviciului public. De mai multe ori a fost ales în organele de conducere locale din gubernia Ekaterinoslav. În anul 1907 a fost ales ca deputat al Dumei de Stat a Rusiei, fiind membrul al fracțiunii octombriștilor. După anul 1917, soarta lui nu se cunoaște. Era celibatar [27].

Fiodor Bantăș a făcut carieră pe linia serviciului civil de stat. În anul 1898 a fost ales în calitate de președinte al nobilimii din regiunea Izium. Cu opt ani mai târziu a fost numit în funcția de viceguver-

nator al orașului Kostroma. Din ianuarie 1908 până februarie 1911 a deținut funcția de guvernator civil al orașului Herson, iar între anii 1911-1913 – guvernator al regiunii Irkutsk [26]¹⁰. Avea rangul de consilier de stat. A fost omorât de bolșevici în or. Harkov în anul 1919. Soția lui și copiii au reușit să emigreze din Rusia în timpul războiului civil.

A treia viță a neamului Bantâș în cadrul nobilimii ruse a fost întemeiată de către Nicolai Constantinovici Bantâș, care a sosit în Rusia în anul 1717, împreună cu mama sa Sofia, la invitația unchiului D. Cantemir. Fiind însurat cu Anna Zertis-Kamenski [6, p. 73]¹¹, a adăugat la numele său de familie și numele soției. De atunci urmașii lor purtau numele Bantâș-Kamenski.

La 16 decembrie 1737, în familia lor s-a născut feciorul botezat cu numele Nicolai. Nicolai Nicolae-vici Bantâș-Kamenski își face primele studii la școala greacă din or. Nejin, după absolvirea căreia, în anul 1745, a fost înscris la Academia Duhovnicească din Kiev, de unde, în anul 1754 s-a transferat la Academia Duhovnicească din Moscova. Odată cu deschiderea primei universități din Rusia, a fost înscris aici la studii, pe care a absolvit-o în anul 1762. Tot în același an s-a început activitatea în calitate de actuar la arhiva Colegiului de Politică Externă al Rusiei. Aflându-se sub tutela vestitului istoric G. F. Miller, tânărul N. Bantâș-Kamenski a început cercetările arheografice, aducând în ordine diplomele vechi ale cneștilor din Moscova și Novgorod, precum și documente ale mănăstirii Kiev-Pecersk [19, t. II, c. 469].

După aceasta a urmat un studiu istoric privind documentele despre relațiile dintre Rusia și Turcia, care se păstrează la arhiva Colegiului, efectuat la comanda împărătesei Ecaterina a II-a.

Avea strânse legături cu unchiul său Serghei (Șerban) Cantemir. O bună perioadă de timp a trăit în moșia lui Ciornaia Griazi (actualmente regiunea Țarițano în or. Moscova). În anul 1775 S. Cantemir a cumpărat nepotului său o casă de piatră în Moscova și i-a dăruit 150 de țărani șerbi, fapt care i-a permis lui N. Bantâș să se căsătorească, în același an, cu Maria Kuprianova [19, t. II, c. 469]. De la această căsătorie el a avut un fecior – Dimitrie [19, t. II, c. 460-468], care a urmat meseria tatălui, manifestându-se în egală măsură excelent și eficient în domeniile științific și cel al serviciului de stat.

Este important de menționat contribuția lui N. Bantâș atât pentru istoria Rusiei, cât și pentru istoria Moldovei. Alături de numeroase documente publicate privind rapoartele politice și diplomatice ale Rusiei cu China, Polonia și alte țări [19, t. II, c. 469-471], el a sistematizat și a scos de sub tipar „Registrul documentelor despre străini sosiți în Rusia”, precum și „Registrul și descrierea documentelor tătarilor și Malorusiei” [19, t. II, c. 470]. Grație iniți-

ativei și sprijinului documentar al lui N. Bantâș, în anul 1783, la Moscova, la tipografia universității a fost editată cartea „Istoria vieții și activității lui Constantin Cantemir, principele Țării Moldovei” [11].

N. Bantâș-Kamenski cu multă generozitate și dăruință împărțea cunoștințele acumulate și materialele din arhivă cu savanți contemporani care cercetau diferite probleme din istoria veche a Rusiei. De sfaturile și asistența sa științifică s-au bucurat I. Golikov, istoricul epocii lui Petru I, M. Șerbatov, N. Novikov, mitropolitul Evghenii și alții. Primul istoriograf oficial al Rusiei N. Karamzin s-a folosit de materialele arheografice ale lui N. Bantâș-Kamenski în timpul scrierii operei sale „История Государства Российского”. Grație lui a apărut în opera respectivă uimitoarea caracteristică a lui Ștefan cel Mare: „Curajos în fața pericolului, rezistent la nevoi, modest în fericire...a fost un miracol pentru domnitori și popoare, cu forțe mici făcând fapte mari” [16, кн. II, т. VI, с. 109].

Fiind șeful Arhivei Colegiului, apoi al Ministerului de Externe al Imperiului Rus, N. Bantâș-Kamenski a contribuit mult la păstrarea și punerea în circuitul științific a multor materiale și documente istorice privind trecutul Rusiei și Moldovei.

Același lucru l-a făcut și fiul său, Dimitrie, care a început cariera sa și a continuat-o în cadrul Arhivei din Moscova a Ministerului de Externe. De sub pana lui au apărut mai multe lucrări fundamentale, cum ar fi: „Деяния знаменитых полководцев и министров, служивших в царствование Петра I”, „История Малороссии со времени возвращения края под державу Алексея Михайловича” în 4 volume, „Путешествия в Молдавию, Валахию и Сербию”, „Словарь достопамятных людей земли русской” în 5 volume și multe altele. A fost decorat cu mai multe distincții ale Imperiului Rus și ale altor state. În martie 1825 a fost numit în funcția de guvernator civil al orașului Tobolsk, funcție pe care a exercitat-o până în luna mai 1828. În perioada 1836-1838 deținea funcția de guvernator civil al guberniei Vilno [19, t. II, c. 466-467]. Avea rangul de sfetnic de taină titular. A fost căsătorit de trei ori. A avut doi feciori, Nicolai și Alecsandr, care nu au lăsat moștenitori.

Cele expuse mai sus ne oferă posibilitatea să scoatem din negura timpului și să aducem în circuitul științific mai multe fapte necunoscute despre istoria neamului Bantâș, boieri din Țara Moldovei, care în primul sfert al secolului XVIII, în virtutea condițiilor obiective, au emigrat din țară în Rusia, întemeind acolo o viță nobilă. Merită de menționat că, trăind și activând în Imperiul Rus, reprezentanții familiei Bantâș niciodată nu au uitat de țara de unde au provenit. Acest lucru se regăsește atât în serviciul militar al unora dintre ei, cât și în operele științifice ale lui Nicolai și Dimitrie Bantâș.

Note

¹ Grigore Bantâș a fost fecior al lui Mihai Bantâș, fratele lui Ana, mama lui Dimitrie Cantemir. Vezi: Российский государственный исторический архив (РГИА) – Arhiva Istorică de Stat a Rusiei. Fondul 1343, op. 17, dosarul 771, f. 101-102.

² Grigore Bantâș a fost înmormântat la Moscova în preajma bisericii Sf. Ipatie. Ibidem, f. 105 și verso.

³ S-a stabilit cu traiul în orașul Belgorod, unde a murit în anul 1759.

⁴ A decedat în anul 1764 în orașul Belgorod.

⁵ Vasilie Vasilievici Bantâș s-a născut în 1745, a murit în 1812. A fost căsătorit cu Sofia Feodorovna Arzamășeva (1761–1795).

⁶ În conformitate cu Tabelul de ranguri al Imperiului Rus, rangul civil de consilier de stat se egala cu rangul de brigadir în armată.

⁷ Sofia Bantâș s-a născut în anul 1824.

⁸ Nadejda Bantâș s-a născut în anul 1834.

⁹ Anume I. Malinovski a fost acea persoană care, la plecarea lui Alexandru Bantâș din Izium la studii în liceu, l-a îndrumat cu următoarele cuvinte – „Nu uita că ești Bantâș”.

¹⁰ A fost căsătorit în anul 1893 cu Sofia Alexandrovna Evreinova (1870–1946), cu care o avut patru copii: Alexandru (03.01.1894 – 24.06.1967), Olga (03.03.1896 – 20.09.1943), Antioh (1900–1918) și Sofia (1903–1946).

¹¹ Anna Zertis–Kamenski a fost fiica lui Ștefan, un nobil din Țara Moldovei (1660–1722), care a deținut funcția de dragoman la hatmanul Ucrainei Ivan Mazepa. Fratele ei a fost Amvrosie, viitorul arhiepiscop al Moscovei, omorât de gloată în vremea ciumei în anul 1771.

Referințe bibliografice

1. Bezviconi Gh. Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru. București, 2004.

2. Cantacuzino I. M. O mie de ani în Balcani. București: Ed. Albatros, 1996.

3. Chirtoagă I., Chirtoagă V. Movileștii, polonezii și Sud-Estul Moldovei. In: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1-2 (65-66). Chișinău, 2006, p. 28-30.

4. Dinastia Cantemireștelor. Chișinău, 2008.

5. Popescu C., Matei D. Sturdzeștii. Din cronică a unei familii istorice. Fundația Culturală Magazin Istoric. București, 1995.

6. Rezachevici C. Domni și boieri. Craiovești – Basarabi, Cantacuzini și Drăculești în legătură cu zona Cumaniei. București, 2012.

7. Rezachevici C. Magnații Buczacki-Jazłowiecki și Moldova în secolele XV–XVI și ramura necunoscută a acestora, boierii moldoveni Buceațchi. Movileștii, polonezii și Sud-Estul Moldovei. In: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4 (67-68). Chișinău, 2006, p. 21-26.

8. Sturdza M. Familiile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedia istorică, genealogică și biografică. Familia Cantacuzino. Vol. III. București, 2014.

9. Tvircun V. Formational ways of Moldovan genesis in the Russian nobility of the 18-th century. In: Cogito. Vol. III, nr. 1. March. București, 2011, p. 80-88.

10. Zabolotnaia L. Raporturile dinastice și rolul „diplomației de mariaj” în relațiile moldo-polone în a doua jumătate a secolului al XIV-lea – mijlocul secolului al XVII-lea. Chișinău, 2004.

11. Байер Г. З. История о жизни и делах молдавского господаря князя Константина Кантемира. М., 1783.

12. Дворянские роды Российской империи. Т. 1. СПб., 1993; т. 2, СПб., 1995, т. 3, СПб., 1995; т. 5. Лос-Анжелес, 2008.

13. Генеалогия в Сибири: История и современность. Материалы Всероссийской научно-практической конференции 28–29 октября 2011 г. Девятые Тюменские родословные чтения. Ч. 1. Тюмень, 2011.

14. Генеалогия допетровского времени. Материалы XIV Петербургских генеалогических чтений. СПб., 2012.

15. Жукова А. В. Дворянские и купеческие роды в России. М., 2008; Петербургское купечество. Страницы семейных историй. М.–СПб., 2010.

16. Карамзин Н. М. История Государства Российского. Кн. II. Т. VI. М., 1989.

17. Петров П. Н. История родов русского дворянства. В 2-х книгах. М.: Современник, 1991.

18. Российский государственный исторический архив (РГИА) (Arhiva Istorică de Stat a Rusiei). Ф. 1343, оп. 17, д. 771.

19. Русский Биографический Словарь. Том II. Алексинский – Бестужев-Рюмин. СПб., 1900.

20. Цвиркун В. Дмитрий Кантемир. Страницы жизни в письмах и документах. СПб., 2010.

21. Цвиркун В. Пути формирования молдавских родов русского дворянства в XVIII веке. In: Историческое пространство. Проблемы истории стран СНГ. М.: Наука, 2009, с. 36-45.

22. <http://baza.vgdru.com/1/4768/> (vizitat 01.06.2017).

23. <http://rosgenea.ru/?a=2&r=4&s=%C1%E0%ED%F2%FB%F8> (vizitat 01.06.2017).

24. <http://castle-ua.com/donetskaya-oblast/116-usadba-bantyshej> (vizitat 01.06.2017).

25. <https://www.turkaramamotoru.com/ru/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%8B%D1%88> (vizitat 01.06.2017).

26. <http://www.rodovoyegnezdo.narod.ru/Kherson/governors.htm> (vizitat 01.06.2017).

27. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%8B%D1%88> (vizitat 01.06.2017).

References

1. Bezviconi Gh. Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru. București, 2004.

2. Cantacuzino I. M. O mie de ani în Balcani. București: Ed. Albatros, 1996.

3. Chirtoagă I., Chirtoagă V. Movileștii, polonezii și Sud-Estul Moldovei. In: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1-2 (65-66). Chișinău, 2006, p. 28-30.

4. Dinastia Cantemireștelor. Chișinău, 2008.

5. Popescu C., Matei D. Sturdzeștii. Din cronică a unei familii istorice. Fundația Culturală Magazin Istoric. București, 1995.

6. Rezachevici C. Domni și boieri. Craiovești – Basarabi, Cantacuzini și Drăculești în legătura cu zona Cumaniei. București, 2012.
7. Rezachevici C. Magnații Buczacki–Jazłowiecki și Moldova în secolele XV–XVI și ramura necunoscută a acestora, boierii moldoveni Buceațchi. Movileștii, polonezii și Sud-Estul Moldovei. In: Revista de Istorie a Moldovei, nr. 3-4 (67-68). Chișinău, 2006, p. 21-26.
8. Sturdza M. Familiile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedia istorică, genealogică și biografică. Familia Cantacuzino. Vol. III. București, 2014.
9. Tvircun V. Formational ways of Moldovan genesis in the Russian nobility of the 18-th century. In: Cogito. Vol. III, nr. 1. March. București, 2011, p. 80-88.
10. Zabolotnaia L. Raporturile dinastice și rolul „diplomației de mariaj” în relațiile moldo-polone în a doua jumătate a secolului al XIV-lea – mijlocul secolului al XVII-lea. Chișinău, 2004.
11. Baier G. Z. Istoria jizni i delah moldavscogo gospodarea kneazia Konstantina Kantemira. M., 1783.
12. Dvorianskie rody Rossiyskoi imperii. T. 1. SPb., 1993; t. 2, SPb., 1995, t. 3, SPb., 1995; t. 5, Los-Angeles, 2008.
13. Genealogia v Siubiri: Istoria I sovremennosti. Materialy Vserossiyskoi nauchno-prakticheskoi konferentsii 28–29 oktiabria 2011 g. Deviatye Tiumentskie rodoslovyne chtenia. Ch. 1. Tiumeni, 2011.
14. Genealogia dopetrovskogo vremeni. Materialy XIV Peterburgskih genealogicheskikh chtenii. SPb., 2012.
15. Jukova A. V. Dvorianskie I kupecheskie rody v Rossii. M., 2008; Peterburgskoe kupechestvo. Stranitsy semeinyh istorii. M.–SPb., 2010.
16. Karamzin N. M. Istoria Gosudarstva Rossiyskogo. Kn. II. T. VI. M., 1989.
17. Petrov P. N. Istoria rodov russkogo dvorianstva. V 2-h knigah. M.: Sovremennik, 1991.
18. Rossiyskiy gosudarstvennyi istoricheskii arhiv (RGIA) – (Arhiva Istorică de Stat a Rusiei). F. 1343, op. 17, d. 771.
19. Russkiy Biograficheskiy Slovari. Tom II. Aleksinskiy – Bestujev-Riumin. SPb., 1900.
20. Tsvirkun V. Dmitryi Kantemir. Stranitsy jizni v pisimah i documentah. SPb., 2010.
21. Tsvirkun V. Puti formirovaniia moldavskikh rodov russkogo dvorianstva v XVIII veke. In: Istoricheskoe prostranstvo. Problemy istorii stran SNG. M.: Nauka, 2009, s. 36-45.
22. <http://baza.vgdru.com/1/4768/> (visited 01.06.2017).
23. <http://rosgenea.ru/?a=2&r=4&s=%C1%E0%ED%F8> (visited 01.06.2017).
24. <http://castle-ua.com/donetskaya-oblast/116-usa-dba-bantyshej> (visited 01.06.2017).
25. <https://www.turkaramamotoru.com/ru/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%8B%D1%88> (visited 01.06.2017).
26. <http://www.rodovoyegnezdo.narod.ru/Kherson/governors.htm> (visited 01.06.2017).
27. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D1%82%D1%8B%D1%88> (visited 01.06.2017).

Victor Țvircun (Chișinău, Republica Moldova). Doctor habilitat în pedagogie. Doctor în istorie, profesor. Coordonator al Secției Științe Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei.

Виктор Цвиркун (Кишинев, Республика Молдова). Доктор habilitat pedagogiki. Доктор истории, профессор. Координатор Отделения гуманитарных наук и искусств Академии наук Молдовы.

Victor Tsvirkun (Chisinau, Republic of Moldova). Habilitation in Pedagogy. PhD in History. Coordinator of Department of Humanitarian Science and Arts of the Academy of Sciences of Moldova.

E-mail: tvircun_victor@yahoo.com

Palatul lui A. Bantăș în satul Prelestnoe

**Arbore genealogic al familiei Bantăș
din cadrul nobilimii ruse**

